

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 41/2009

2009 m. sausio 20 d.

dėl maisto produktų, tinkančių gliutimo netoleruojantiems žmonėms, sudėties ir ženklinimo

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 16, 2009 1 21, p. 3)

pataisytas:

► **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 171, 2009 7 1, p. 48 (41/2009)

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 41/2009

2009 m. sausio 20 d.

dėl maisto produktų, tinkančių glietimo netoleruojantiems žmonėms, sudėties ir ženklavimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1989 m. gegužės 3 d. Tarybos direktyvą 89/398/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su specialios paskirties maisto produktais, suderinimo ⁽¹⁾, ypač į jos 2 straipsnio 3 dalį ir 4a straipsnį,

kadangi:

- (1) Direktyva 89/398/EEB susijusi su specialios paskirties maisto produktais, kurie dėl specifinės sudėties ar gamybos būdo yra skirti tam tikrų grupių žmonėms, turintiems specifinių mitybos reikalavimų. ►**C1** Viena iš tokių žmonių grupių – celiakija sergantys žmonės, nuolat netoleruojantys glietimo ◀.
- (2) Maisto pramonėje sukurta produktų, kurie yra pristatomi kaip esantys „be glietimo“ arba apibūdinami kitais analogiškais teiginiais. Dėl skirtingų nacionalinių nuostatų, susijusių su tokių produktų aprašų naudojimo sąlygomis, gali susidaryti kliūčių laisvam susijusių produktų judėjimui ir tai gali trukdyti užtikrinti vienodą aukštą vartotojų apsaugos lygį. Siekiant aiškumo ir norint, kad vartotojams nekiltų painiavos dėl skirtingų produktų aprašų tipų nacionaliniu lygmeniu, reikėtų Bendrijos lygmeniu nustatyti teiginių dėl glietimo nebuvimo vartojimo sąlygas.
- (3) Mokslškai nustatyta, kad kviečiai (t. y. visos *Triticum* rūšys, kaip antai kietieji kviečiai, speltos ir kamutas), rugiai ir miežiai yra grūdai, kuriuose yra glietimo. Šiuose grūduose esantis glietimas gali sukelti nepageidaujamą poveikį glietimo netoleruojančių asmenų sveikatai, todėl tokie asmenys turi vengti jo vartoti.
- (4) Pašalinti glietimą iš grūdų, kuriuose jo yra, yra labai sunku dėl techninių ir ekonominių priežasčių, todėl pagaminti maisto produktų, kuriuose visai nebūtų glietimo, sudėtinga. Taigi daugelyje tokių rinkai tiekiamų specialios paskirties maisto produktų galima rasti nedidelį kiekį glietimo likučių.
- (5) Dauguma, bet ne visi glietimo netoleruojantys žmonės gali mitybai vartoti avižas ir nepatirti nepageidaujamo poveikio sveikatai. Šį klausimą šiuo metu tiria mokslininkai. Tačiau didžiausią susirūpinimą kelia tai, kad į avižas, nuimant grūdų derlių, gabenant, sandėliuojant ar apdorojant, patenka kviečių, rugių ar miežių. Todėl, ženklinant produktus, kurių sudėtyje yra avižų, reikia atsižvelgti į glietimo priemaišų šiuose produktuose pavojų.
- (6) Glietimo netoleruojantys žmonės gali toleruoti skirtingą nedidelį glietimo kiekį, neviršijantį tam tikrų ribų. Siekiant sudaryti žmonėms galimybę rasti rinkoje įvairių maisto produktų, atitinkančių jų poreikius ir jautrumo lygį, turėtų būti sudaryta galimybė rinktis produktus, kuriuose būtų skirtingas nedidelis glietimo kiekis, neviršijantis tam tikrų ribų. Tačiau labai svarbu skirtingus produktus atitinkamai ženklinti, kad glietimo netoleruojantys žmonės galėtų juos teisingai vartoti, o valstybės narės turėtų organizuoti informacinių kampanijų šia tema.
- (7) Specialios paskirties maisto produktai, kurie yra specialiai sudaryti, apdoroti arba paruošti taip, kad atitiktų glietimo netoleruojančių žmonių mitybos poreikius, ir teikiami rinkai tokia paskirtimi, turėtų būti ženklunami įrašais „labai mažas glietimo kiekis“

⁽¹⁾ OL L 186, 1989 6 30, p. 27.

▼B

arba „be glitimo“, laikantis šio reglamento nuostatų. Taip ženklinti galima tokiu atveju, kai maisto produktai yra specialiai apdorojami taip, kad būtų sumažintas vieno ar kelių sudedamųjų dalių glitimo kiekis ir (arba) kai maisto produktų sudedamosios dalys, kuriose yra glitimo, pakeičiamos kitomis sudedamosiomis dalimis, kuriose glitimo nėra.

- (8) Direktyvos 89/398/EEB 2 straipsnio 3 dalies nuostata leidžiama nurodyti, kad įprasti maisto produktai yra tinkami vartoti kaip specialios paskirties produktai, jeigu jie atitinka šią funkciją. Todėl turėtų būti sudaryta galimybė teiginius, kad produktas yra be glitimo, nurodyti ant įprastų maisto produktų, kurie gali būti vartojami kaip mitybos režimo be glitimo dalis, kadangi juose nėra sudedamųjų dalių, pagamintų grūdų ar avižų, kuriuose yra glitimo. 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo ⁽¹⁾ reikalaujama, kad tokie teiginiai neklaidintų vartotojo sudarant išpūdį, kad maisto produktas turi ypatingų savybių, kai iš esmės visi panašūs produktai turi tokias savybes.
- (9) 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos direktyva 2006/141/EB dėl pradinių mišinių kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišinių, iš dalies keičiančia Direktyvą 1999/21/EB ⁽²⁾, draudžiama tokių maisto produktų gamybai naudoti sudedamąsias dalis, kuriose yra glitimo. Todėl naudoti teiginius „labai mažas glitimo kiekis“ ar „be glitimo“ tokių maisto produktų etiketėse turėtų būti draudžiama, kadangi toks ženklimas pagal šį reglamentą naudojamas, kai glitimo kiekis atitinkamai yra ne didesnis kaip 100 mg/kg ar 20 mg/kg.
- (10) 2006 m. gruodžio 5 d. Komisijos direktyva 2006/125/EB dėl perdirbtų grūdinių maisto produktų ir maisto kūdikiams bei mažiems vaikams ⁽³⁾ reikalaujama nurodyti, ar maisto produkte yra glitimo, jei jis skirtas jaunesniems nei šešių mėnesių kūdikiams. Jei tokiuose produktuose glitimo nėra, tai turi būti nurodyta laikantis šio reglamento reikalavimų.
- (11) 2008 m. liepą *Codex Alimentarius* komisija 31 posėdyje priėmė Glitimo netoleruojančių žmonių specialaus mitybos režimo maisto produktų *Codex* standartą ⁽⁴⁾, siekiant suteikti tokiems žmonėms galimybę rasti rinkoje įvairių maisto produktų, atitinkančių jų poreikius ir jautrumo glitimui lygį. Į šį standartą šiame reglamente reikia tinkamai atsižvelgti.
- (12) Siekiant, kad ūkinės veiklos subjektai galėtų pritaikyti naudojamus gamybos būdus, šis reglamentas turėtų būti pradėtas taikyti po reikiamo pereinamojo laikotarpio. Tačiau produktai, kurie atitinka reglamento reikalavimus reglamentui įsigaliojant, gali būti teikiami Bendrijos rinkai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.
- (13) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

⁽¹⁾ OL L 109, 2000 5 6, p. 29.

⁽²⁾ OL L 401, 2006 12 30, p. 1.

⁽³⁾ OL L 339, 2006 12 6, p. 16.

⁽⁴⁾ http://www.codexalimentarius.net/download/standards/291/cxs_118e.pdf

▼B*1 straipsnis***Taikymo sritis**

Šis reglamentas taikomas visiems maisto produktams, išskyrus pradinius mišinius kūdikiams ir tolesnio maitinimo mišinius, kuriems taikoma Direktyva 2006/141/EB.

*2 straipsnis***Sąvokų apibrėžtys**

Šiame reglamente taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

- a) glitimo netoleruojantiems žmonėms skirti maisto produktai – specialios paskirties maisto produktai, kurie yra specialiai pagaminti, paruošti ir (arba) apdoroti taip, kad atitiktų glitimo netoleruojančių žmonių mitybos poreikius;
- b) ►**C1** glitimas – tai kviečių, rugių, miežių, avižų ar jų hibridų baltymų frakcija ir jos dariniai, kurių dalis žmonių netoleruoja ir kurie netirpsta vandenyje bei 0,5 M natrio chlorido tirpale ◄;
- c) kviečiai – visos *Triticum* rūšys.

*3 straipsnis***Glitimo netoleruojantiems žmonėms skirtų maisto produktų sudėtis ir ženklimas**

1. ►**C1** Glitimo netoleruojantiems žmonėms skirtuose maisto produktuose, kuriuos sudaro ar kurių sudėtyje yra viena ar daugiau sudedamųjų dalių, pagamintų iš kviečių, rugių, miežių, avižų ar jų hibridų, specialiai apdorotų siekiant sumažinti glitimo kiekį, glitimo kiekis negali viršyti 100 mg/kg galutiniam vartotojui parduodamo maisto produkto ◄.
2. 1 dalyje nurodytų produktų etiketėse, reklamoje ir juos pristatant vartojamas teiginys „labai mažas glitimo kiekis“. Jei glitimo kiekis neviršija 20 mg/kg galutiniam vartotojui parduodamo maisto produkto, galima vartoti teiginį „be glitimo“.
3. ►**C1** Glitimo netoleruojantiems žmonėms skirtuose maisto produktuose naudojamos avižos turi būti specialiai pagamintos, paruoštos ir (arba) apdorotos, kad jose nebūtų kviečių, rugių, miežių ar jų hibridų priemaišų, o glitimo kiekis tokiose avižose neturi viršyti 20 mg/kg ◄.
4. ►**C1** Glitimo netoleruojantiems žmonėms skirtuose maisto produktuose, kuriuos sudaro ar kurių sudėtyje yra viena ar daugiau sudedamųjų dalių, kuriomis pakeičiami kviečiai, rugiai, miežiai, avižos ar jų hibridai, glitimo kiekis negali viršyti 20 mg/kg galutiniam vartotojui parduodamo maisto produkto. Tokių produktų etiketėse, reklamoje ir juos pristatant vartojamas teiginys „be glitimo“ ◄.
5. ►**C1** Jei glitimo netoleruojantiems žmonėms skirtų maisto produktų sudėtyje yra ir sudedamųjų dalių, pagamintų iš kviečių, rugių, miežių, avižų ar iš jų hibridų, specialiai apdorotų siekiant sumažinti glitimo kiekį, ir sudedamųjų dalių, kuriomis pakeičiami kviečiai, rugiai, miežiai, avižos ar jų hibridai, šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys taikomos, o 4 netaikoma ◄.
6. 2 ir 4 dalyse nurodyti teiginiai „labai mažas glitimo kiekis“ arba „be glitimo“ pateikiami šalia parduodamo maisto produkto pavadinimo.

▼B*4 straipsnis***Glitimo netoleruojantiems žmonėms tinkančių maisto produktų sudėtis ir ženklavimas**

1. Nepažeidžiant Direktyvos 2000/13/EB 2 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunkčio toliau nurodytų maisto produktų etiketėse, reklamoje ir juos pristatant galima vartoti teiginį „be glitimo“, jeigu glitimo kiekis neviršija 20 mg/kg galutiniam vartotojui parduodamo maisto produkto:

- a) įprastų maisto produktų;
- b) specialios paskirties maisto produktų, kurie yra specialiai sudaryti, apdoroti ir (arba) paruošti taip, kad atitiktų specialios mitybos, išskyrus specialią glitimo netoleruojančių žmonių mitybą, poreikius, ir kurie dėl sudėties atitinka glitimo netoleruojančių žmonių specialios mitybos poreikius.

2. 1 dalyje nurodytų maisto produktų etiketėse, reklamoje ir juos pristatant teiginys „labai mažas glitimo kiekis“ nevartojamas.

*5 straipsnis***Įsigaliojimas ir taikymas**

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2012 m. sausio 1 d.

Tačiau produktai, kurie atitinka reglamento reikalavimus jam įsigaliojant, gali būti teikiami Bendrijos rinkai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.